Į LAISVĘ

LEIDŽIA LIETUVOS AKTYVISTŲ FRONTAS

1941 m. Antradienis VI. 24 d.

ATSTATOMA LAISVA LIETUVA

[illegible]ariusi laikinoji vėl naujai atgimstančios [illegible] Vyriausybė šiuo skelbia atstatanti Laisvą ir [illegible]priklausomą Lietuvos Valstybę.

Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos Valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais.

Žiauraus bolševikų teroro iškankinta Lietuvių Tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautinės vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais.

Toliau eina parašai.

Vilnius, Kaunas 1941 m. birželio 23.

PRIESPAUDĄ NUMETANT

Pagaliau įvyko tai, ko mes visi lietuviai seniai laukėme ir apie ką seniai svajojome. Nuo to laiko, kai bolševikai, melagingai primesdami Lietuvai pasirašytos sutarties tariamą laužymą, užgrobė mūsų tėvynę, per ištisus dvylika mėnesių visi padoresnieji lietuviai nekantriai laukėme tos valandos, kada mes vėl galėsime pasijusti laisvi ir numesti tą nežmonišką jungą. Šimtus ir tūkstančius kartų mes svajojome, kalbėjome ir tikėjome į tokią valandą. Net ir toji lietuvių tautos dalis, kuri dar praeitų metų vasarą, vos tik „nenugalimajai armijai" įžengus, šį tą iš bolševikų tikėjosi ir laukė geresnės ateities, ir tie skaudžiausiai apsivylė tais netvarką, chaosą, badą ir skurdą nešančiais „svieto lygintojais". Ne tik mūsų jaunuomenė, šauliai, tarnavusieji Lietuvos kariuomenėje kariai, sąmoningesnė visuomenės dalis,

BET IR DARBININKAI, KURIŲ VARDU BOLŠEVIKAI KALBĖJO, ĖMĖ RODYTI DIDELIO NEPASITENKINIMO

esamąja tvarka, tiksliau kalbant, didele netvarka visose gyvenimo srityse. Ir jie pasijuto apgauti ir apvilti, nors jų vardu nuolat buvo kalbama. Argi galėjo padorus lietuvis darbininkas tikėtis iš komunistų ko nors gero, jei už savo mėnesinį uždarbį dažnai jis nebegalėjo nupirkti nė metro medžiagos, jei patys reikalingiausieji jo pragyvenimui dalykai keturis, penkis, net kartais iki dešimties kartų pabrango, jeigu jo šeimos nariams ištisomis valandomis ir pusdieniais reikėdavo stovėti prie krautuvių eilėse ir pagaliau nieko negauti. Tai vis dar išorės gyvenimo pusės!

O KUR TOJI MORALINĖ PRIESPAUDA IR NEŽMONIŠKA VERGIJA, KURIOS LIETUVIŲ TAUTA NĖ IŠ TOLO NEPAŽINO NĖ RUSŲ CARŲ LAIKAIS,

nors jai ir tada jau rusai (nuo 1864 metų) nedavė lietuviškom raidėm spausdinto žodžio ir už jo skaitymą grūdo į kalėjimus, siuntė į Sibirą. Bet tai, pasirodo, buvo tik menkas šešėlis to, ką mes išgyvenome per metus ir 8 dienas. Mes matėme gyvais iškentėtais pavyzdžiais, kad bolševikų valdymo metu Lietuvoje žmogus gyveno sunkiausią baudžiavą. Argi buvo kada nors žmogaus vertė tiek paniekinta ir pažeminta? Argi galima buvo tikėtis, kad žmogaus pasitikėjimas žmogumi bus taip sugriautas? Visa tai, ką mes pirma kur nugirsdavome ar ką paskaitydavome laikraščiuose apie rusų — bolševikų valdymą, jų priemones ir metodus, mažai paisydavome arba netikėdavome, laikydami tai perdėjimais arba tiesiog prasimanymais. Dabar žinome, kad tai buvo tiesa. Argi galėjai, pav., žmogus tikėti, kad ką tik gimę vaikai iš lopšelių, nėščios moterys, 83—85-rių metų seneliai (tai tikri faktai!) žiauriausiu būdu bus suimami, sugrūdami į gyvulinius vagonus be maisto, gryno oro ir vandens vežami iš savo tėvynės.

NE TIK TURTĄ, TARNYBĄ, BET IR TEISĘ GYVENTI SAVO TĖVYNĖJE TIE IKI ŠIOL PASAULIO ISTORIJOJE NEGIRDĖTI PRISPAUDĖJAI NORĖJO ATIMTI TŪKSTANČIAMS IR DEŠIMTIMS TŪKSTANČIŲ LIETUVIŲ.

Juk po šito pirmojo lietuvių išgabenimo (birželio mėn. 14 — 18 d.) turėjo eiti antras dar baisesnis birželio mėn. gale, kuriam jau buvo intensyviai ruošiamasi ir daromi konkretūs žygiai. O po jo turėjo eiti nepertraukiama eilė kitų naujų išvežimų.

Dabar mes esame liudininkai, kaip mūsų kankintojai, spaudėjai ir pavergėjai, kurių visas valdymas buvo ir yra paremtas šlykščiausiu melu ir aukščiausios rūšies neteisybe, bėga iš Lietuvos. Rusų kariuomenės dalys atsitraukia iš Kauno.

GALVOTRŪKČIAIS BĖGA IR BOLŠEVIKŲ SĖBRAI ŽYDAI, KURIEMS KOMUNIZMAS BUVO GERIAUSIOJI PRIEMONĖ IŠNAUDOTI KITUS IR VALDYTI, NES BALŠEVIZMAS IR ŽYDAI YRA VIENAS IR TAS PATS NEPERSKIRIAMAS DALYKAS.

Mes matėme, kaip žydai buvo įgavę ragus, kaip jie buvo ėmę įstaigose šeimininkauti, mes turime daug pavyzdžių, kaip jie jautėsi dideliais „ponais", nors jie kalbėjo proletariato bei liaudies vardu. Dabar jų „gešeftui", kuriam bolševikų sistema jiems ne blogiau tarnavo negu anksčiau jų turėtosios krautuvės, bankai, fabrikai, yra atėjęs galas.

Bėga taip [illegible]ai parsidavėliai, kurie tarnavo rusų[illegible] Tai yra pasigailėjimo vertos žmogystos, [illegible] ir apviltos aukos. Jie tikėjosi neva tarnaują žmonių ir liaudies gerovei, o iš tikrųjų jie tarnavo rusų nepasotinamam ir grobuoniškam gobšumui, jų imperializmui. Kremliaus „valdovai" per tokius savo bolševizmo agentus įvairiose tautos vykdė tik savo imperialistinę politiką. Mes patys gerai žinome, ką reiškė Lietuvoje jos komisarai, jos komunistų Centro Komitetas, Aukščiausioji Taryba ir kiti tik dėl svieto akių sukurti organai. Viskas buvo diriguojama iš Maskvos.

LIETUVOJE VEIKIANTIEMS „RESPUBLIKOS" ORGANAMS TEBUVO DUOTA TEISĖ TIK PRITARTI, O LIETUVIS TURĖJO JAUSTIS LABAI LAISVAS IR LAIMINGAS GYVENĄS PO STALINIŠKOS KONSTITUCIJOS „SAULE", JEIGU JAM BUVO DUOTA TEISĖ TIK PAPLOTI IR „DŽIAUGSMINGAI" PRITARTI IŠ ANKSTO SUFABRIKUOTIEMS NUTARIMAMS.

Bet visa tai pagaliau tuoj virs tik sapnu, ir kai mes apie tai nemačiusiems pasakosime, vargu jie visada patikės mūsų žodžiais. Vokietijos Armija, kuri iki šiol Europos kontinente net nesutiko nesulaužomos kliūties, energingais karo veiksmais triuškina mūsų prispaudėjus, kurių dienos beskaičiuojamos tik valandomis. Vėl nušvinta mums džiaugsmo rytas. Po klaikios ir tamsios ištisų metų nakties vėl galime ir turime teisės tikėtis laimingesnio rytojaus. Lietuvių tauta vėl turi galimybės atgimti ir sukurti Nepriklausomą Lietuvą.

Reikšdami padėką Didžiajai Vokietijai, jos Armijai ir Vadui Adolfui Hitleriui už mūsų išlaisvinimą nuo baisaus jungo, vėl turime teisės sušukti:

„Tegyvuoja Nepriklausoma ir Laisva Lietuva".

K. P.

Führerio pareiškimas

Birželio mėn. 22 d. 5 val. 30 min. ryto Vokietijos propagandos ministeris Goebelsas per visus Reicho radiofonus perskaitė Fuehrerio tos dienos data pasirašytą pareiškimą. To pareiškimo svarbiausios mintys yra šios.

Hitleris primygtinai keliais atvejais pažymėjo, kad jis ilgai turėjo tylėti. Pagaliau galįs pasakyti visą teisybę. Ir toliau buvo faktais išdėstyta, kaip Sovietų Sąjunga, nors 1939 m. rugpiūčio mėn. su Vokietija pasirašė nepuolimo sutartį, visą laiką tykojo ir ruošėsi smogti Reichui iš užpakalio. Sabotažo aktais per savo konsulatus ir pasiuntinybes išvystytu špionažo tinklu buvo siekiama Kominterno užsibrėžtos politikos. Kalboje buvo išdėstyti faktai, kaip vokiečiai Sovietų Sąjungoje buvo terorizuojami. Tūkstantis vokiečių yra dingę be žinios. Jų tarpe 160 tikrų Reicho piliečių. Išdėstydamas bolševikiškai - žydiškus Sovietų Sąjungos metodus, toliau Fuehreris nupasakojo savo pasikalbėjimą su Molotovu Berlyne, iš kurio aiškėjo grobuoniški rusų norai. Iš to Molotovo apsilankymo Berlyne aiškėja, kad sovietai ruošėsi ne tiktai įvesti savo kariuomenę į Bulgariją, įsitvirtinti Dardaneluose, bet taip pradėti antrą karą prieš Suomiją. Keliais atvejais Hitlerio kalboje buvo minimas Lietuvos vardas. Fuehreris pažymėjo, kad Vokietija neturėjo noro Lietuvos užimti net ir 1939 m., nors Lietuvos vyriausybė norėjo, neįvedė savo kariuomenės. Bet bolševikai, nors buvo žadėję Lietuvos neužimti, įžengė į jos teritoriją.

Baigia savo kalbą Fuehreris, kad pradėjo didžiausią pasaulio istorijoje kovą už Europos kultūrą ir civilizaciją visu frontu, kartu su Suomija ir Rumunija. 160 vokiečių divizijų esančios rytų pasienyje, kurių sprendimui pavestas Vokietijos ir visos Europos kultūros likimas.

TAUTIEČIAI,

Vokiečių armija raudonuosius grobuonis iš Lietuvos baigia vyti. Lietuvių tauta, išvaduota iš jungo, ryžtasi gyventi vėl laisva, nepriklausoma. JAU SUDARYTA LAIKINOJI VYRIAUSYBĖ IR JAU PERIMA VALSTYBĖS VAIRĄ IR ĮSTAIGAS Į SAVO RANKAS.

Grobuonys bėgdami plėšia turtą, naikina įmones, šaudo gyventojus.

TAUTIEČIAI, saugokite visuomenės ir privatų turtą.

DARBININKAI, organizuokite įmonių apsaugą.

VALSTYBĖS TARNAUTOJAI, saugokite savo įstaigas ir neišduokite jų dokumentų bei turto.

LIETUVIAI POLICININKAI, savo gyvenamoje vietoje perimkite viešąjį saugumą į savo rankas.

Informacijos instrukcijos skelbiamos nuolat per radiją ir spaudoj.

LIETUVIŲ AKTYVISTŲ ŠTABAS

VISKAS LIETUVAI!

Raudonieji budeliai žiauriai kankinę mūsų kraštą, rodę savo drąsą prieš beginkles moteris ir vaikus, kurie dar ir dabar dūsta nuo troškulio užkaltuose vagonuose, šiuo metu siaubo apimti netvarkingai bėga... Artėja visų Lietuvos žemių išvadavimo valanda.

Vokiečių Tauta su savo šauniąja kariuomene išgelbėjo Europos kultūrą ir civilizaciją.

Ketvirtį šimtmečio siautėjęs negirdėto žiaurumo raudonasis teroras sudužo į Vokiečių kariuomenės ir Tautos narsumą ir ryžtingumą.

Broliai Lietuviai! Imkitės ginklo ir padėkite vokiečių kariuomenei krašto vadavimo darbe.

Neatsiliepkite į bolševikų mobilizacinius šaukimus ir slėpkite nuo jų maistą, pašarą, gyvulius.

Neleiskite padeginėti ir naikinti turto! Saugokite įmones ir darbo įrankius, kenkite raudoniesiems okupantams kaip ir kuo galėdami.

Su pasitikėjimu ir dėkingumo džiaugsmu sutikite žygiuojančią Vokiečių kariuomenę ir teikite jai visokeriopą paramą.

Tegyvuoja draugiškiausi ryšiai su Didžiąja Vokietija ir jos Vadu Adolfu Hitleriu!

Tegyvuoja laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

VISKAS LIETUVAI

Pasirašė

LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTO ŠTABO VIRŠININKO ĮGALIOTAS

LEONAS PRAPUOLENIS

Šaulių ir partizanų žiniai

Pastebėta, kad aktyviai su ginklu rankoje veikiantieji šauliai ir partizanai per dažnai vartoja ginklą, bando, nereikalingai šaudo. Tuo keliama nerimastis gyventojų tarpe. Ginklą galima vartoti tik reikalo atveju.

Taip pat pastebėta, kad norima suvesdinėti sąskaitos su nepatinl[illegible]nimis. Griežtai draudžiama patiems v[illegible]valai, kurie yra nusikaltę liet[illegible] teismo sprendimu.

Lietuvos kariuomenės vado[illegible]

Laikinoji Lietuvos vyriausybė paskyrė Vyriausiąją Lietu[illegible] Ginkluotųjų pajėgų Vadovybę, kuri jau eina savo pareigas.

Dienos, kuriomis nukrinta raudonojo teroro pančiai

Penktadienio vakaras kauniečių nervus įtempė — visiškai buvo miestas aptemdytas. Šeštadienį raudonosios armijos štabas vėl leido žibint. Išsivadavimo viltis atšalo, nors atskiri sovietų karininkai jau prasitarė, kad karo galima laukti tyt poryt. Šeštadienio naktis buvo nepaprastai rami; tylą žiauriai sudrumstė tik protarpiais nuspiegęs automobilis ar šarvuotis.

Sekmadienio rytą 4,25 min. sudrebino langus netikėti apie aštuonetas sprogimų.

Tai buvo pirmosios vokiečių aviacijos bombos į Kauno aerodromą.

Pakilo dūmai ir ugnis; trumpai sutarškėjo kulkosvydžiai. Buvo užmuštų.

5 val. 30 min. iš visų Vokietijos radijo stočių buvo perskaitytas Vokietijos Kanclerio **Adolfo Hitlerio** dekretas, kuriame plačiai išdėstyti motyvai, dėl kurių nuo šios dienos prasideda karo veiksmai tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Daugelis kauniečių šį pranešimą girdėjo ir vienas kitam telefonais perdavinėjo. Apie 8 valandą jau krovėsi į sunkvežimius raudonarmiečių šeimos, smarkiai siautė po miestą karo mašinos, prie maisto krautuvių ėmė staigiai ilgėti uodegos. Nuo 9 val. pradėjo jau vieni po kitų rodytis vokiečių lėktuvai; pasigirdo aliarmai. Pasirengusios į Kačerginę katiušos aiškino, kad tai pratimai. Bet garlaivis turėjo įsakymą neplaukti, katiušų veidai ir žydų veidai pailgėjo, lietuvių šypsniai paketurkampėjo. Aliarmai po aliarmų, bet kauniečiai jų nedaug bepaisė matydami, kad vokiečių lėktuvai miesto nebombarduoja. Jiems buvo širpi pramoga stebėti, kad dvylikos lėktuvų dalinys skrieja kaip gervės, lyg visai nepaisydami, kad aplink juos sprogingja balti dūmų kamuoliukai. Ir taip per dieną buvo pasirodę vokiečių lėktuvai 6 — 7 kartus. Jie vėl numetė bombų 5 val. 15 min. vėl į aerodromą, kilo stiprus gaisras, o vakare dar pakilo vienas po kito trys milžiniški naftos sandėlių gaisrai. Sovietų lėktuvai visai nesirodė. Tik po 17 val. 15 min. bombardavimo, kada vokiečių lėktuvai jau nuskrido, pasirodė 3 sovietų naikintuvai. Aliarmas irgi buvo duodamas netvarkingai, ne sykį tada, kai lėktuvai miestą buvo perskridę.

Jau priešpiet pasirodė sužeistų ir užmuštų. Bet iš Sovietų Sąjungos radijo buvo girdėti tik tokie „aktualūs" pranešimai: „žaiskite, vaikai!"... „surinkta daugybė medžiagos apie žmogaus kilimą iš beždžionės"...

Ir tik 12 val. 15 min. Sovietų Sąjungos komisarų tarybos pirmininko pavaduotojas Molotovas prabilo apie karą.

Po pietų vis gausiau ėmė judėti kariuomenė, pakrikai į abi puses. Gausiai sunkvežimiais ir automobiliais ėmė plaukti iš Kauno komisarai, partijos nariai, raudonieji rašytojai. Tik viena savaitė — o jau antras vežimas. Bet koks skirtumas.

Pereitą sekmadienį atėjūnai išvežė pačius geruosius tautos sūnus, šiandien tautos išgamos danginasi.

Žmonėse gandai: Palanga, Kretinga paimta, Vilkaviškis. Kalvarija vokiečių rankose. Sekmadienio naktis į pirmadienį neparastai rami. Miestas tamsoje paskendęs. Tik kaukši dėliojamos kompartijos dėžės ar plėšiami ir kraujami į sunkvežimius kitų įstaigų turtai; tik šniokščia per visą naktį besitraukianti „nenugalimoji" kariuomenė. Apie 1 val. lėktuvas paleido dar porą parašiutinių raketų, kurios nušvietė žaliuojį balsvą Kauną. Paskui paisrodė kažkoks keistas gaisras Įgulos bažnyčios linkme. Rytą paaiškėjo, kad

GPU agentai uždegė saugumo departamente savo bylas, kad diena neišvystų jų kraugeriškų darbų.

Pirmadienio rytas nepaprastai ramus. Gatves užplūdo besitraukianti kariuomenė — išvargusi, kiti po du ant vieno arklio, raiteliai be balnų, basi, kiti duonos praeivius prašo. Žydai su našuliais miniomis plaukia geležinkelio stoties link ir Ukmergės plentu. Apie kalėjimą būriai žmonių — kaliniai laisvi, išblyškę, kaulai oda, eina jie būreliais su ryšulėliais. Pradeina pažįstamų veidų eilė.

Mini jie visą eilę išvežtų ar sušaudytų dar šią naktį.

Iš vakaro dar kaliniai pajuto, kad prižiūrėtojai dingo, palikę kalinius užrakintus. Kaliniai patys išdaužė duris ir išvadavo kitus.

Nuo pat ryto raudonieji grobuonys padeginėjo ir sprogdino fabrikus, tiltus. Šaudė iš kulkosvydžių į beginklius gyventojus. Bet barbarų žiaurumas neužslopino lietuvių ryžtingumo gyventi laisvai. Ir

11 val. 30 min. iš Kauno radiofono buvo deklaruotas LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMAS ir Lietuvių Aktyvistų štabo atsišaukimas į tautą.

Suskambėjo seniai girdėti Lietuvos himno garsai.

Karo muziejaus bokšte 12 val. suplevėsavo Lietuvos valstybinė vėliava. Pražydo ir Kauno namai trispalvėmis.

Bolševikų rojaus kankiniai

Pereitais metais birželio 15 d. atėjus į Lietuvą bolševikų armijai, raudonosios spaudos buvo iškilmingai pranešta, kad niekas nebus kaltinamas ir baudžiamas už savo ideologiją ir veiklą praeitais laikais.

Tačiau į porą savaičių po to viešo pareiškimo naktimis buvo sugaudyti ir sukimšti į kalėjimus daugybė lietuvių inteligentų, nors jie nieko nebuvo padarę bolševikams atėjus į Lietuvą. Štai keliolika pavardžių iš tos gausios eilės, kurioje randam įvairiausio ideologijos ir įvairių profesijų žmonių:

1. Dr. Leonas Bistras, 2. Advokatas Toliušis, 3. Dr. Dielininkaitis, 4. Dr. Ignas Skrupskelis, 5. Dr. Domas Cesevičius, 6. Pulk. Giedraitis, 7. Teisingumo ministeris Tamošaitis, 8. Ministeris Skučas, 9. Povilaitis, 10. Direktorius Augustauskas, 11. Domas Stankūnas, 12. Prof. Jonas Aleksa, 13. Pulk. Saladžius, 14. Redaktorius Kalnėnas, 15. Inžinierius Šepetys, 16. Pulk. Žukas, 17. Inž. Cvinskas, 18. Mokytoja Krasnickaitė Tarvydienė, 19. Advokatas Krasnickas, 20. Viceministeris Kazys Masiliūnas, 21. Dr. Juozas Leimonas, 22. Dr. Domas Jasaitis, 23. Mokytojas Būtėnas, 24. Mokytojas Balčiūnas, 25. Inž. Barisas, 26. Kunigas Bružikas, 27. Notaras Dikinis, 28. Teisininkas Mackevičius ir daugybė kitų, net pažangių darbininkų, kurių reikalus raudonoji vyriausybė gyrėsi atstovaujanti. Jau prieš tai skyrium buvo išvežti į Rusiją ministeris pirmininkas Merkys ir ministeris Urbšys su žmona.

Apie jų likimą maža kas tėra žinoma. Keli buvo paleisti. Didžioji dalis buvo apkaltinta kontrarevoliucija ir išvežta į Rusijos sunkiuosius darbus. Keli iš jų susilaukė laisvės dabar išbėgus raudonajai vyriausybei ir patiems kaliniams išlaužus kalėjimo duris. Jie nieko nepasakoja, bet užtenka pažvelgti į jų veidus, kad pajustume, ką jie yra iškentėję. Juk patys bolševikai buržuazinius kalėjimus, palyginti su bolševikiškais, yra pavadinę sanatorijomis.

To neužteko. Pamažu buvo ruošiamas pats biauriausias darbas — masinis žmonių išvežimas iš Lietuvos. Per kiemsargius, per komjaunimą, per politrukus, per kompartiją buvo sudaryti sąrašai. Pagal juos buvo atrinkti išvežti arba atskirti žmonės arba visos šeimos. Ir to šlykštaus darbo ėmėsi birželio 14 d. naktį tie naktės paukščiai. Tris naktis ir dienas tratėjo sunkvežimiai per miestą ir kaimus griebdami iš butų ir retkarčiais iš gatvių. Moterys su kūdikiais ant rankų lietaus plakamos buvo vežamos ir kemšamos į vagonus. Buvo atsitikimų, kad jie griebė ligonius iš lovų su 40° temperatūra, moteris tik antra diena po gimdymo kišo į atskirus vagonus, motinas į atskirus; dažnai net vaikai atskiriami. Vagonuose po porą dienų išbuvo užkaltais langais, negaudami nė vandens. Dalis išvežtųjų, kiek žinių gauta, nuvežti jau į Molodečną. Iš ten gabensią juos, jei teisingai kalbėjo G.P.U. valdininkai, į Omsko sritį, į šaltąsias sritis.

Suėmimams buvo atgabenta čekistų iš Ukrainos ir Gudijos. Jiems vadovavo nurodinėdami kelią mūsų komjaunuoliai, ypačiai žydukai ir net žydelkaitės. Dar škaudžiau, kad tarp tų vadovų buvo net lietuvių inteligentų laikraštininkų.

Ką gabeno? Inteligentus, pažangesnius darbininkus, ūkininkus, amatininkus. Per tas tris dienas esą išvežtų apie 17.000. Jų sąrašai turi būti sudaryti. O šiuo tarpu bent mažą dalelę galima suminėti. 1. Masiliūnas Jonas su šeima, 2. Štapas Jonas su šeima, 3. Stankūnas Vladas su šeima, 4. Čarneckis Voldemaras su šeima, 5. Valatka Jonas, 6. Dagelis Jonas, 7. Ruginis Klemensas, 8. Papečkys, 9. Dausa Kazys, 10. Jokantas Kazimieras su šeima, 11. Stikliorius Jurgis, 12. Tonkūnas, prof. 13. Stanišauskienė, 14. Vilkaitis, Dot. Ž. Ū. A. Prof. 15. Žygelis, 16. Kalnėnas, 17. gen. Nagius, 18. gen. Galvydis — Bykauskas, 19. gen. Sutkus, 20. prof. Dovydaitis su šeima, 21. Spūdai, mokytojai, 22. Mok. Sekmokas, 23. Stud. chemikas Jagminas Bernardas, 24. Ats. Kap. Gineitis, 25. Stud. Striupas, 26. Stud. Stepšys Juozas, 27. Inž. Skripaitis su žmona. 28. Stud. Gobys Vytautas, 29. Stud. Sirutis, 30. Stud. Kuosa Algirdas, 31. Kun. Juozas Kalvaitis, 32. Kun. Mažonas, 33. graf. Plateris, 34. Inž. Minutka su žmona, 35. Drimas su šeima, 36. L. Maziliauskas.

Be to, [illegible] portuoti:

1. Vi[illegible] rangų buvusieji policininkai.
2. Šaulių sąjungos vadai iki būrių vadų.
3. Aktyv. katalikų veikėjai.
4. Aktyvieji tautininkų veikėjai.
5. Stambieji pramonininkai, bankininkai.
6. Nepatikimieji ir kur nors kuo nors prieš bolševikų jungą pasireiškę mokytojai, darbininkai, valdininkai ir ypač daug darbininkų.
7. Visi dvarininkai, kurių visas turtas buvo atimtas. Ir eilė dvarininkų, kurių dalis turto buvo suvalstybinta.

Kam juos bolševikai išvežė? Bolševikai žino, kad bolševikiška tvarka ten gali laikytis, kur žmonės yra užguiti, prigąsdinti, neturį savo minties. Tas, kuris nori savarankiškai gyventi, jų santvarkai netinka. Dėl to jie numušė mokslo lygį tose tautose, kurias jis užgrobė. Dėl to jie pažangiuosius savarankiškuosius darbininkus, inteligentus ištremia į Rusijos gilumą. Taip jie padarė su Suomių karelais. Taip padarė su gudais, ukrainiečiais, lenkais. Paskutinė dalis teko lietuviams. Į jų vietą turėjo būti atgabenta rusų kolonistų, kolchozininkų ir tarnautojų. Ir jau buvo daug jų atgabenta. Vadinamoji policija ne tik viršininkai buvo rusai, bet ir eilinių tarpe jų buvo nemaža. Teisėjų buvo jau rusų. Net krautuvių pardavėjų, jau buvo katiušų, su kuriomis klijentai lietuviškai nesusikalbėdavo. Rusai turėjo pakeisti visus lietuvius atsakingesnėse vietose. Ir vėl turėjo susidaryti viena „nedielimaja Rossija", o Lietuva virsti tik vakarine Rusijos dalimi. Žiauriai išgrobdami ir išveždami lietuvius, bolševikai nieko naujo neišgalvojo savo vežimui palaikyti. Jie tik pamėgdžiojo savo pirmtakų caristinę žandarinę Rusiją. Carų žandarai jau ne vieną syki lietuvius buvo nugabenę į Sibirą už Uralo, „žemės galo". Bolševikų čekistai tik šimtą kartų pasirodė žiauresni už savo mokytojus caro ochrankos žandarus. Tik žandarai taip žiauriai nesityčiojo iš kankinamų. O Maskvos radijas paskelbė, kad ištremiamieji iš Lietuvos važiuoja su džiaugsmu. Tai, ką bolševikai išvežė birželio 14 — 16 dieną, buvo tik dalis numatytų išvežti. Birželio 28 — 29 d. turėjo būti gaudoma antra partija. Tų įvykių akivaizdoje, matant plėšoma gabalais tautą, lietuviai galėjo tik kesti, ir kartoti su Kudirka: „Oi dūksta, dūksta mūsų valdovai, vienintelė viltis bet padūkusiųjų paprastai neilgas gyvenimas".

Kauno Karo Komendanto įsakymas Nr. 1

Visiems Kauno miesto ir apskrities gyventojams įsakau:

1. Asmenys, turintieji ginklus, tuojau privalo juos įregistruoti Kauno komendantūroje, Gedimino g-vė 34.

2. Policijos nuovadų viršininkams ir policijos valdininkams tučtuojau grįžti į tas pareigas, kuriose jie buvo 1940 m. birželio mėn. 15 d. Vykti į policijos nuovadas.

3. Šaulių būrio vadai ir jų padėjėjai tuojau organizuoja šaulių būrius tose pat vietose ir tose pat būstinėse, kuriose jie buvo 1940 m. birželio mėn. 15 d. Visi šauliai tuojau prisistato savo būrių vadams ar jų padėjėjams [illegible] štabo būstinėje.

4. [illegible] džios ir privačių namų [illegible] ir kiemsargiai privalo žiūrėti, kad jų namuose nesislapstytų įtariami asmenys. Apie tokius asmenis tuojau pranešti policijai.

5. Visi Kauno miesto ir apskrities priešgaisrinės apsaugos pareigūnai privalo tuojau grįžti į savo pareigas.

6. Valdžios ir visuomenės turtą saugoti ir nenaikinti. Nusikaltusius perduoti policijai.

7. Kauno mieste ir apskrityje draudžiu vaikščioti ir važinėti nuo 23 iki 5 val. Draudžiamu laiku vaikščioti galima tik Komendanto leidimu.

8. Nevykdantieji šio įsakymo baudžiami griežčiausiomis 24 d.

Pulk. BOBELIS,
KAUNO KARO KOMENDANTAS

Kaunas, 1941 m. birželio mėn. 24 d.

Svarbios informacinės žinios

Visų įstaigų, įmonių bei fabrikų tarnautojai privalo apsaugoti jų žinioje esantį turtą. O visi geros valios piliečiai privalo rinkti šovinius bei kitą karinę medžiagą, ją perdaviněti patruliams ir prisidėti prie esamo turto saugojimo. Pastebėjus bet kokį turto naikinimą ar plėšimus, tučtuojau pranešti patruliuojantiems.

Kauno miesto gyventojai

vartokite tik virintą šulinių vandenį. Šiuo metu vandentiekio vanduo nuodugniai tiriamas ir bus per radiją painformuota, ar vanduo yra tikrai užnuodytas, ar ne.

Tautiečiai!

Nuolat sekite Kauno ir Vilniaus radijo pranešimus.

Buvę Lietuvos karininkai ir puskarininkai!

Rinkitės ir registruokitės Kaune, Saugumo rūmuose. Turėkite su savim kario atsargos knygutę.

Kauno ir visos Lietuvos gydytojams ir visam sanitariniam personalui!

Visos Lietuvos medicinos personalas turi būti savo vietose ir teikti gyventojams medicinos paslaugas.

Kauno gydytojai užmezga ryšius telefono Nr. 23608 su Albertu trys. Dirbą Sveikatos Aps. Skyr. žinioje, palaiko nuolatinį ryšį su Skyriaus vadovybe.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ

reiškia pageidavimą, kad niekas nesirodytų gatvėje jos sutikti, ne visais gyventojais ji gali pasitikėti.

Karo eiga

Net pačių rusų radio pranešimais vokiečių kariuomenė visu plačiu frontu eina pirmyn. Jau vakar buvo užimta Lomža, Lietuvos Brasta.

Bolševikai yra visur smarkiai spaudžiami ir traukiasi atgal, nors rusai ir giriasi, kad jie atremia vokiečius ant savo valstybinės sienos. Lietuvoje pačių rusų pranešimais vokiečiai puolimas nuo pirmos dienos eina Gardino kryptimi ir toliau į rytus. Toliau puolimas eina sėkmingai. Šiaulių kryptimi ir tolyn į šiaurės rytus ir į Liepoją.

Apskritai padėtis konsoliduojasi. Kai kieno baimė ir neramastis, kad gali grįžti Kaunan bolševikai, nėra reali. Vakar vienas vokiečių lėktuvas paleido ant Kauno baltą raketą, o balta raketa reiškia, kad miestas nuo priešo yra išlaisvintas.

Tik ką gautomis žiniomis, vokiečiai jau Kaune.

„Žaibo" spaustuvė Kaune, Duonelaičio 24.

Karo cenzūros leista.